

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

COMISIA PENTRU AFACERI EUROPENE

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENAT

D.S.T.
B.P.
H. Jany

București, 22.10.2009
Nr. 40 / 357

MEMORANDUM INTERN

CĂTRE:	Biroul Permanent al Camerei Deputaților
DE LA:	Viorel HREBENCIUC, președintele Comisiei pentru afaceri europene a Parlamentului României
TEMA:	Verificarea respectării principiilor subsidiarității și proporționalității pentru Propunerea pentru un Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și a actelor autentice în materie de succesiuni, precum și crearea unui certificat european de moștenitor

Conferința organelor specializate în afaceri comunitare și europene – COSAC – organizează „teste de subsidiaritate” asupra unor propuneri de reglementare, cu participarea parlamentelor naționale din statele membre ale UE.

Decizia de a se efectua un test de subsidiaritate la Propunerea pentru un Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și a actelor autentice în materie de succesiuni, precum și crearea unui certificat european de moștenitor (COM (2009) 154 – anexat), a fost reconfirmată de cea de-a XLII-a Reuniune COSAC, desfășurată la Stockholm, în 5 și 6 octombrie a.c.

Această propunere a fost adoptată de Comisia Europeană la data de 14 octombrie 2009.

Testul de subsidiaritate se efectuează pe baza prevederilor Protocolului nr. 2 anexat Tratatului de la Lisabona și trebuie realizat de către parlamentele naționale în termen de opt săptămâni de la data publicării Propunerii în toate limbile oficiale din Uniunea Europeană (21 octombrie 2009).

Evaluarea rezultatelor acestui test va avea loc în timpul viitoarei Președinții spaniole, la cea de-a XLIII-a reuniune COSAC (30 - 31 mai 2010, la Madrid).

Termenul pentru transmiterea opiniei Parlamentului României este **17 decembrie 2009**.

Vă adresăm rugămintea de a trimite Comisiei juridice, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților, Propunerea pentru un Regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și a actelor autentice în materie de succesiuni, precum și crearea unui certificat european de moștenitor, spre examinare și emitere a unui aviz până la data de **30 noiembrie 2009**.

PREȘEDINTE

Viorel HREBENCIUC

Redactat: Gabriela Negreț

COMISIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE

Bruxelles, 14.10.2009
COM(2009) 154 final

2009/0157 (COD)

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

**privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor
judecătorești și a actelor autentice în materie de succesiuni, precum și crearea unui
certificat european de moștenitor**

{SEC(2009) 410}

{SEC(2009) 411}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. Contextul propunerii

1.1. Context general

Articolul 61 din Tratatul de instituire a Comunității Europene (denumit în continuare „tratatul”) prevede crearea treptată a unui spațiu comun de libertate, securitate și justiție, în special prin adoptarea unor măsuri în domeniul cooperării judiciare în materie civilă. Articolul 65 din tratat menționează în mod expres măsuri care urmăresc „să îmbunătățească și să simplifice recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială, inclusiv a hotărârilor fără caracter judecătoresc”, precum și „favorizarea compatibilității normelor aplicabile în statele membre în materie de conflicte de legi și de competență”. Numeroasele instrumente care au fost deja adoptate pe această bază, în special Regulamentul (CE) nr. 44/2001¹, exclud din domeniul lor de aplicare succesiunile.

Adoptarea unui instrument european privind succesiunile a reprezentat una din prioritățile Planului de acțiune de la Viena² din 1998. Programul de la Haga³ solicită prezentarea unui instrument care să acopere această problematică în ansamblul ei: legea aplicabilă, competența și recunoașterea, măsurile administrative (certificat de moștenitor, înregistrarea testamentelor). În conformitate cu concluziile analizei impactului, problema registrului de succesiuni va face obiectul unei inițiative ulterioare a Comunității.

1.2. Motivele și obiectivele propunerii

Importanța succesiunilor transfrontaliere în cadrul Uniunii Europene a fost evidențiată în raportul privind analiza impactului, anexat propunerii. Atât diversitatea normelor de drept material, cât și a normelor privind competența internațională sau legea aplicabilă, multitudinea autorităților care pot fi sesizate în cazul unei succesiuni internaționale, precum și fragmentarea succesiunilor care poate rezulta din aceste norme divergente constituie un obstacol în calea liberei circulații a persoanelor în Uniune. Acestea se confruntă în prezent cu importante dificultăți în exercitarea propriilor drepturi în contextul unei succesiuni internaționale. De asemenea, aceste norme diferite împiedică exercitarea deplină a dreptului de proprietate privată, care, conform jurisprudenței constante a Curții de Justiție, este o parte integrantă a drepturilor fundamentale, a căror respectare este asigurată de Curte⁴. Obiectivul prezentei propunerii este de a permite persoanelor care își au reședința în Uniunea Europeană să își organizeze din timp succesiunea și de a garanta într-un mod eficient drepturile moștenitorilor și/sau legatarilor, ale altor persoane având relații cu defunctul, precum și ale creditorilor succesiunii.

2. Rezultatul consultărilor – analiza impactului

Înainte de pregătirea prezentei propunerii a avut loc o amplă consultare a statelor membre, a celorlalte instituții și a publicului. Comisia a primit un „Studiu privind succesiunile internaționale în Uniunea Europeană”, realizat de Institutul Notarial German în noiembrie

¹ JO L 12, 16.1.2001, p. 1.

² JO C 19, 23.1.1999.

³ A se vedea concluziile președinției Consiliului European de la Bruxelles, 4 și 5 noiembrie 2004.

⁴ CJCE, 28.4.1998, C-200/96 – *Metronome Musik*, Rec., p. 1998 I-01953; 12.7.2005, C-154 et 155/04 – *Alliance for Natural Health and others*, Rec., p. 2005 I-06451.

2002⁵. Cartea verde a Comisiei privind succesiunile și testamentele⁶, publicată la 1.3.2005, a primit în jur de 60 de răspunsuri și a fost urmată de o audiere publică la 30.11.2006⁷. Un grup de experți intitulat „PRM III/IV”, creat de Comisie la 1.3.2006⁸, s-a reunit de 7 ori în intervalul 2006-2008. La 30.6.2008, Comisia a organizat o reuniune a experților naționali. Contribuțiile primite confirmă necesitatea unui instrument comunitar în acest domeniu și sprijină adoptarea unei propuneri care să acopere, între altele, aspectele legate de legea aplicabilă, competența, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești, precum și crearea unui certificat european de moștenitor⁹. Adoptarea unui astfel de instrument a primit sprijinul Parlamentului European¹⁰ și al Comitetului Economic și Social European¹¹. Comisia a efectuat o analiză a impactului, anexată prezentei propuneri.

3. Aspectele juridice ale propunerii

3.1. Temeiul juridic

Articolul 67 alineatul (5) din tratat prevede: Consiliul adoptă, în conformitate cu procedura codeciziei menționată la articolul 251 din tratat, măsurile prevăzute la articolul 65, cu excepția „aspectelor legate de dreptul familiei”.

În primul rând, trebuie subliniat faptul că marea majoritate a statelor membre, cu excepția țărilor nordice, califică dreptul succesoral ca fiind o ramură distinctă față de dreptul familiei, din cauza aspectelor sale preponderent patrimoniale. Chiar la nivelul dreptului material, există diferențe importante între cele două materii. Scopul principal al dreptului succesoral este definirea normelor devoluțiunii succesoriale, precum și reglementarea transmiterii succesoriale în sine. Spre deosebire de dreptul succesoral, dreptul familiei are ca obiectiv determinarea raporturilor juridice privind căsătoria și viața de familie, filiația și starea civilă a persoanelor. Funcția sa socială esențială este de a proteja legăturile familiale. În plus, spre deosebire de dreptul familiei, în care voința persoanelor nu ocupă decât un loc secundar și marea majoritate a raporturilor sunt reglementate prin norme de ordine publică, în cazul dreptului succesoral voința titularului drepturilor ocupă un loc important.

Prin urmare, aceste două ramuri ale dreptului civil sunt suficient de autonome pentru a putea fi tratate individual. De altfel, deoarece este vorba de o excepție, articolului 67 alineatul (5) a doua liniuță din tratat trebuie interpretat și strict aplicat de către instituții. Prin urmare, această excepție nu se aplică prezentului regulament privind succesiunile.

Instituțiile comunitare dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă este necesară o măsură în vederea asigurării bunei funcționări a pieței interne. Prezenta propunere are drept obiectiv eliminarea tuturor piedicilor împotriva liberei circulații a persoanelor, rezultate din diferențele dintre normele care reglementează succesiunile internaționale în statele membre.

⁵ <http://www.successions.org>.

⁶ COM (2005) 65, <http://europa.eu/scadplus/leg/en/lvb/l16017.htm>.

⁷ http://ec.europa.eu/justice_home/news/consulting_public/successions/contributions/summary_contributions_successions_fr.pdf

⁸ JO C 51, 1.3.2006, p. 3.

⁹ http://ec.europa.eu/justice_home/news/consulting_public/successions/contributions/summary_contributions_successions_fr.pdf

¹⁰ Rezoluția din 16.11.2006, P6_TA(2006)0496.

¹¹ Avizul din 26.10.2005, JO C 28, 3.2.2006, p. 1-5.

3.2. Principiul subsidiarității

Obiectivele propunerii nu pot fi realizate decât sub forma unor norme comune în materie de succesiuni internaționale, care trebuie să fie identice pentru a asigura securitate juridică și previzibilitate pentru cetățeni. Prin urmare, o acțiune unilaterală a statelor membre ar putea realiza acest obiectiv. Există o Convenție de la Haga privind legea aplicabilă succesiunilor (denumită în continuare „convenția”), care nu a intrat niciodată în vigoare¹². Convenția de la Haga din 5 octombrie 1961 privind conflictele de legi referitoare la forma dispozițiilor testamentare a fost ratificată de 16 state membre. Ar fi de dorit ca celelalte state membre să ratifice această convenție în interesul Comunității.

Toate consultările și studiile au demonstrat amploarea problemelor abordate de prezenta propunere.

3.3. Principiul proporționalității și alegerea instrumentului

Propunerea nu depășește cadrul strict necesar atingerii obiectivelor sale. Propunerea nu armonizează nici normele de drept succesoral și nici cele privind drepturile reale ale statelor membre. Aceasta nu afectează nici fiscalitatea în materie succesorală a statelor membre. În consecință, succesiunile internaționale vor putea conduce încă la incoerențe între regimurile fiscale naționale, putând apărea situații de dublă impunere sau discriminări. Pe parcursul anului 2010 Comisia intenționează să prezinte o comunicare care să abordeze aceste aspecte.

Necesitatea asigurării securității juridice, precum și a previzibilității impune norme clare și uniforme, sub forma unui regulament. Aceste obiective nu ar putea fi pe deplin realizate dacă statele membre ar dispune de o marjă de apreciere în ceea ce privește punerea în aplicare a normelor.

4. Observații pe marginea articolelor

4.1. Capitolul I: Domeniu de aplicare și definiții

Articolul 1

Noțiunea de „succesiune” trebuie interpretată autonom și include toate aspectele unei succesiuni, în special transmiterea, administrarea și lichidarea sa.

Excluderea drepturilor și bunurilor constituite sau transferate altfel decât prin succesiune cuprinde nu numai formele de „proprietate comună” existente în *common law*, ci și toate formele de donații din dreptul civil.

Excepția prevăzută în cazul *trustului* nu împiedică aplicarea, în cazul succesiunii, a legii care o reglementează în temeiul prezentului regulament.

Litera (j) precizează că regulamentul se aplică dobândirii unui drept real asupra unui bun pe cale succesorală, dar nu și conținutului unui astfel de drept. Regulamentul nu afectează *numerus clausus* al dreptului statelor membre asupra bunurilor, clasificarea bunurilor și a drepturilor, nici determinarea prerogativelor titularului unor astfel de bunuri. Prin urmare, în principiu, nu este valabilă constituirea unui drept real care nu este cunoscut de către legea locului unde se situează bunul. Legea privind succesiunile nu poate duce la introducerea, în statul unde se situează bunul, unui dezmembrământ sau unui tip de drept de proprietate

¹²

Convenția de la Haga din 1 august 1989 privind legea aplicabilă succesiunilor.

necunoscut de statul respectiv. De exemplu, un uzufruct nu poate fi introdus într-un stat care nu are prevederi în această materie. Cu toate acestea, excepția nu se aplică transferului pe cale succesorală a unui drept real cunoscut de statul membru unde se situează bunul.

De asemenea, se exclude publicitatea drepturilor asupra bunurilor, în special funcționarea registrului funciar și efectele înscrierii sau nu în acest registru.

Articolul 2

Instanța: În cele mai multe cazuri, succesiunile se dezbate în afara instanțelor. Noțiunea de instanță utilizată în prezentul regulament are o accepție largă și cuprinde și alte autorități atunci când acestea exercită o funcție care ține de competența instanțelor, în special prin delegare, cum ar fi notarii și grefierii.

4.2. Capitolul II: Competența

Articolul 4

Regulile privind competența judiciară în cazul succesiunilor variază considerabil între statele membre. De aici rezultă conflicte pozitive de competență, atunci când instanțele mai multor state se declară competente, sau conflicte negative de competență, atunci când nicio instanță nu se declară competentă. Pentru a evita aceste dificultăți întâlnite de cetățeni, este necesară o normă uniformă. Competența statului membru unde și-a avut reședința obișnuită defunctul este cea mai răspândită printre statele membre și coincide adesea cu localizarea bunurilor defunctului. Aceste instanțe vor fi competente să hotărască cu privire la totalitatea succesiunii și la toate aspectele acesteia, fie că este vorba de o procedură necontencioasă, fie de una contencioasă.

Articolul 5

Trimiterea la o instanță mai bine plasată pentru a soluționa cauza nu ar trebui efectuată în mod automat, în cazul în care defunctul a optat pentru legea unui alt stat membru. Instanța competentă ar trebui să țină cont, în special, de interesele defunctului, de moștenitori, legatari și creditori și de reședința obișnuită a acestora. Această regulă ar permite, în special, găsirea unei soluții echilibrate în cazul în care defunctul locuia de puțin timp în alt stat membru decât cel a cărei cetățenie o deținea, iar familia sa a rămas în statul membru de origine.

Articolul 6

În cazul în care defunctul avea reședința într-un stat terț, această regulă garantează accesul la justiție al moștenitorilor și al creditorilor din Comunitate, atunci când situația prezintă legături strânse cu un stat membru datorită existenței unui bun.

Articolul 9

Legăturile strânse între statutul succesoral și statutul real necesită o competență excepțională a instanțelor din statul membru unde se situează un bun, în cazul în care legea acestui stat impune intervenția instanțelor sale. Cu toate acestea, această competență se limitează strict la aspectele legate de dreptul real în cazul transmiterii unui bun.

4.3. Capitolul III: Legea aplicabilă

Articolul 16

Un regim unitar

În cadrul consultărilor au fost evidențiate inconvenientele sistemului denumit „scizionist”, în care succesiunea mobilă se supune legii țării de domiciliu a defunctului, iar succesiunea imobiliară legii statului unde se situează acest bun. Acest sistem creează mai multe mase succesoriale, fiecare supusă unei legi diferite, care stabilește în mod diferit moștenitorii și partea care le revine, precum și partajul sau lichidarea succesiunii. Regulamentul propune un sistem unitar, care să permită ca succesiunea să facă obiectul unei legi unice, ceea ce evită inconvenientele de acest fel. De asemenea, un regim unitar ar permite testatorului să planifice repartizarea bunurilor sale între moștenitori în mod echitabil, indiferent de locul unde se situează aceste bunuri.

Factorul de legătură: legea ultimei reședințe obișnuite a defunctului

Prezentul regulament optează pentru această lege, în locul celei a statului de cetățenie, deoarece ea coincide cu centrul de interes al defunctului și adesea cu locul în care se află cea mai mare parte a bunurilor sale. O astfel de legătură favorizează integrarea în statul membru de reședință obișnuită și evită orice discriminare a persoanelor care au locuit în statul respectiv fără a avea cetățenia acestuia. Reședința obișnuită a fost reținută în normele privind conflictele între mai multe state membre și în toate instrumentele moderne, inclusiv în convenție.

Articolul 17

Toate sistemele juridice ale statelor membre conțin mecanisme destinate să asigure subzistența apropiaților defunctului, în principal mecanisme de rezervă succesorală. Cu toate acestea, testatorii resortisanți ai unui stat membru în care donațiile între vii sunt irevocabile pot confirma validitatea acestora alegând legea lor națională ca lege aplicabilă moștenirii. Unul dintre obiectivele principale ale regulamentului este acela de a asigura respectarea acestor mecanisme. Având în vedere că testatorul are posibilitatea de a opta pentru legea aplicabilă, trebuia găsit un compromis între avantajele acestei opțiuni, cum ar fi securitatea juridică și o mai mare facilitate de a planifica propria succesiune, și protejarea intereselor legitime ale apropiaților defunctului, în special soțul/soția și copiii acestuia care îi supraviețuiesc. Acesta este motivul pentru care regulamentul permite testatorului să opteze numai pentru legea statului a cărei cetățenie o deține, iar acesta trebuie evaluat în raport cu regula generală, ceea ce conduce la aplicarea legii statului de reședință. Această opțiune permite testatorului care a beneficiat de dreptul la liberă circulație oferit în cadrul Uniunii, dar care dorește să mențină legături strânse cu țara sa de origine, să păstreze aceste legături culturale prin intermediul succesiunii sale. Această soluție a fost luată în considerare și de Parlamentul European.

Excluderea altor opțiuni: Regulamentul a eliminat posibilitatea de a opta, în cazul legii aplicabile succesiunii, pentru legea aplicabilă regimului matrimonial al testatorului. O astfel de dispoziție ar fi permis opțiuni multiple deoarece, în cazul regimurilor matrimoniale, soții beneficiază de o mai mare flexibilitate în materie de lege aplicabilă. Acest lucru ar fi fost contrar obiectivelor menționate anterior.

Articolul 18

Este indispensabilă stabilirea unor norme privind legea aplicabilă pactelor asupra succesiunii viitoare și testamentelor conjunctive, utilizate în anumite state, de exemplu pentru a organiza transferul unei întreprinderi și a permite soțului supraviețuitor să beneficieze de patrimoniul comun.

Articolul 21

Obiectivul acestui articol este de a lua în considerare specificitățile sistemelor juridice ale *common law*, ca de exemplu cel din Anglia, în care moștenitorii nu au acces direct la drepturile defunctului imediat după decesul acestuia, ci în care succesiunea este administrată de un administrator numit și controlat de judecător.

Articolul 22

Datorită destinației lor economice, familiale sau sociale, anumite imobile, întreprinderi sau alte categorii de bunuri fac obiectul unui regim succesoral special în statul membru unde sunt situate, fapt care trebuie respectat. Un astfel de regim special este prevăzut, de exemplu, în cazul exploatațiilor agricole familiale. Această excepție necesită o interpretare strictă, astfel încât să se păstreze compatibilitatea cu obiectivul general al prezentului regulament. Excepția nu se aplică, în special, sistemului scizionist sau rezervei succesoriale.

Articolul 27

Recurgerea la ordinea publică trebuie să aibă un caracter excepțional. Diferențele între legile privind protejarea intereselor legitime ale apropiaților defunctului nu justifică intervenția ordinii publice, care ar fi incompatibilă cu obiectivul de a asigura aplicarea unei legi unice totalității bunurilor succesiunii.

4.4. Capitolul IV: Recunoașterea și executarea

Dispozițiile prezentului capitol se inspiră din normele corespondente ale Regulamentului (CE) nr. 44/2001. Se prevede recunoașterea tuturor hotărârilor și tranzacțiilor judiciare în scopul concretizării, în ceea ce privește succesiunile, a principiului recunoașterii reciproce, care are la bază principiul încrederii reciproce. Prin urmare, motivele de nerecunoaștere au fost reduse la minimum necesar.

4.5. Capitolul V: Actele autentice

Având în vedere importanța practică a actelor autentice în materie de succesiuni, prezentul regulament ar trebui să asigure recunoașterea acestora pentru a permite libera lor circulație. Această recunoaștere înseamnă că actele autentice au aceeași putere probantă deplină și integrală, în ceea ce privește conținutul actului înregistrat și faptele consemnate, ca și actele autentice naționale sau pe aceeași bază ca în țara lor de origine, că sunt protejate de prezumția de autenticitate și au caracter executoriu în limitele fixate de prezentul regulament.

4.6. Capitolul VI: Certificatul european de moștenitor

Pentru a permite dezbateră rapidă a unei succesiuni internaționale, prezentul regulament introduce un certificat european de moștenitor. În vederea facilitării circulației acestuia în Uniune, este necesară adoptarea unui model uniform de certificat și desemnarea autorității care să aibă competența internațională de a-l elibera. Coerența cu normele privind competența de fond impune ca aceeași instanță să aibă competența pentru dezbateră succesiunii.

Acest certificat nu înlocuiește certificatele care există în anumite state membre. În statul membru al autorității competente, proba eredității și a puterilor conferite unui administrator sau executor al succesiunii se efectuează, prin urmare, conform procedurii interne.

Propunere de

REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI

privind competența, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și a actelor autentice în materie de succesiuni, precum și crearea unui certificat european de moștenitor

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special articolul 61 litera (c) și articolul 67 alineatul (5) a doua liniuță,

având în vedere propunerea Comisiei¹³,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European¹⁴,

hotărând în conformitate cu procedura prevăzută la articolul 251 din tratat,

întrucât:

- (1) Comunitatea și-a stabilit obiectivul de a menține și de a dezvolta un spațiu de libertate, securitate și justiție. Pentru instituirea progresivă a acestuia, Comunitatea urmează să adopte măsuri cu impact transfrontalier privind cooperarea judiciară în materie civilă, în măsura necesară asigurării bunei funcționări a pieței interne.
- (2) În conformitate cu articolul 65 litera (b) din tratat, aceste măsuri trebuie să urmărească, printre altele, favorizarea compatibilității normelor privind conflictul de legi și de competență aplicabile în statele membre.
- (3) Consiliul European reunit la Tampere la 15 și 16 octombrie 1999 a aprobat principiul recunoașterii reciproce a hotărârilor judecătorești și a altor hotărâri ale autorităților judiciare, ca fundament al cooperării judiciare în materie civilă, și a invitat Consiliul și Comisia să adopte un program de măsuri destinate punerii în aplicare a acestui principiu.
- (4) La 30 noiembrie 2000, Consiliul a adoptat proiectul de program de măsuri privind punerea în aplicare a principiului recunoașterii reciproce a hotărârilor judecătorești în materie civilă și comercială¹⁵. Programul stabilește măsuri referitoare la armonizarea normelor privind conflictul de legi, menite să faciliteze recunoașterea reciprocă a hotărârilor. Acesta prevede elaborarea unui instrument în materie de succesiuni și testamente, aspecte care nu fac obiectul Regulamentului (CE) nr. 44/2001 al

¹³ JO C [...], [...], p. [...].

¹⁴ JO C [...], [...], p. [...].

¹⁵ JO C 12, 15.1.2001, p. 1.

Consiliului din 22 decembrie 2000 privind competența judiciară, recunoașterea și executarea hotărârilor în materie civilă și comercială¹⁶.

- (5) Consiliul European, reunit la Bruxelles la 4-5 noiembrie 2004, a adoptat un nou program intitulat „Programul de la Haga: consolidarea libertății, a securității și a justiției în Uniunea Europeană”¹⁷. Acest program subliniază necesitatea de a adopta, până în 2011, un instrument de drept succesoral privind, în special, chestiunea conflictului de legi, competența judiciară, recunoașterea reciprocă și executarea hotărârilor, un certificat european de moștenitor și un mecanism care să permită determinarea cu precizie dacă un rezident al Uniunii Europene și-a exprimat ultimele dorințe sau a redactat un testament.
- (6) Ar trebui facilitată buna funcționare a pieței interne, eliminând piedicile împotriva liberei circulații a persoanelor care se confruntă în prezent cu importante dificultăți în exercitarea propriilor drepturi în contextul unei succesiuni internaționale. În spațiul european de justiție, cetățenii trebuie să își poată organiza din timp succesiunea. Trebuie garantate într-un mod eficient drepturile moștenitorilor și legatarilor, ale altor persoane înrudite cu defunctul, precum și ale creditorilor succesiunii.
- (7) Pentru a atinge aceste obiective, prezentul regulament ar trebui să reunească dispozițiile privind competența judiciară, legea aplicabilă, recunoașterea și executarea hotărârilor judecătorești și a actelor autentice în acest domeniu, precum și privind certificatul european de moștenitor.
- (8) Domeniul de aplicare al prezentului regulament ar trebui extins la toate chestiunile civile legate de o succesiune, adică la orice formă de transfer de proprietate în urma unui deces, fie că este vorba de un act voluntar de transfer, sub forma unui testament sau a unui pact asupra succesiunii viitoare, fie de un transfer de proprietate prevăzut de lege în urma unui deces.
- (9) Validitatea și efectele donațiilor sunt acoperite de Regulamentul (CE) nr. 593/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 iunie 2008 privind legea aplicabilă obligațiilor contractuale (Roma I)¹⁸. Prin urmare, acestea ar trebui excluse din domeniul de aplicare al prezentului regulament, ca și alte drepturi și bunuri constituite sau transferate altfel decât prin succesiune. Cu toate acestea, legea privind succesiunile stabilită în aplicarea prezentului regulament este cea care ar trebui să precizeze dacă această donație sau o altă formă de dispoziție *inter vivos* având ca efect crearea unui drept real imediat poate crea o obligație de raport sau poate fi supusă reducățiunii sau trebuie luată în considerare la calcularea cotelor de moștenire, în conformitate cu legea privind succesiunile.
- (10) În timp ce prezentul regulament ar trebui să acopere modul de dobândire a unui drept real asupra bunurilor corporale sau necorporale, astfel cum prevede legea aplicabilă succesiunii, lista exhaustivă (*numerus clausus*) a drepturilor reale care pot exista în dreptul național al statelor membre, guvernată, în principiu, de *lex rei sitae*, ar trebui să țină de normele naționale privind conflictele de legi. De asemenea, publicitatea acestor drepturi, în special funcționarea registrului fideiuciar și efectele înscrierii sau nu în acest registru, reglementate tot de legea locală, ar trebui excluse.

¹⁶ JO L 12, 16.1.2001, p. 1.

¹⁷ JO C 53, 3.3.2005, p. 1.

¹⁸ JO L 177, 4.7.2008, p. 6.

- (11) Pentru a lua în considerare diferitele moduri de a dezbate o succesiune existente în statele membre, prezentul regulament ar trebui să definească competența instanțelor în sens larg, inclusiv competența autorităților extrajudiciare care exercită o funcție judecătorească, în special prin delegare.
- (12) Având în vedere mobilitatea tot mai mare a cetățenilor europeni și pentru a favoriza o bună administrare a justiției în cadrul Uniunii Europene și a asigura o legătură reală între succesiune și statul membru care exercită competența, prezentul regulament ar trebui să reglementeze competența instanțelor statului membru unde defunctul și-a avut ultima reședință obișnuită pentru totalitatea succesiunii. Din aceleași raționamente, prezentul regulament ar trebui să permită instanței competente, în mod excepțional și în anumite condiții, să trimită cauza instanței a cărei cetățenie o deținea defunctul, în cazul în care aceasta este mai în măsură să soluționeze cauza.
- (13) Pentru a facilita recunoașterea reciprocă, nu ar mai trebui preconizată nicio trimitere la normele de competență din dreptul național. Prin urmare, este necesar să se stabilească în prezentul regulament cazurile în care o instanță a unui stat membru poate exercita o competență subsidiară.
- (14) Pentru a facilita viața moștenitorilor și legatarilor care trăiesc în alt stat membru decât cel al instanțelor competente să dezbate succesiunea, regulamentul ar trebui să îi autorizeze să facă declarațiile privind acceptarea sau renunțarea la succesiune în forma prevăzută de legea locului unde își au reședința obișnuită, după caz, în fața instanțelor acestui stat.
- (15) Din strânsa legătură între statutul succesoral și statutul real, rezultă că regulamentul ar trebui să prevadă competența excepțională a instanțelor din statul membru unde se situează un bun, în cazul în care legea statului membru în cauză impune intervenția instanțelor sale pentru a lua măsuri ce țin de dreptul real cu privire la transmiterea acestui bun și înregistrarea sa în registrele de publicitate funciară.
- (16) Funcționarea armonioasă a justiției impune evitarea situație în care două state membre pronunță hotărâri inconciliabile. În acest scop, prezentul regulament ar trebui să prevadă reguli generale de procedură, inspirate de Regulamentul (CE) nr. 44/2001.
- (17) Pentru a permite cetățenilor să profite, cu toată securitatea juridică, de avantajele oferite de piața internă, prezentul regulament ar trebui să le permită cunoașterea din timp a legii aplicabile succesiunii lor. Ar trebui introduse norme armonizate privind conflictele de legi, pentru a evita pronunțarea unor hotărâri contradictorii în statele membre. Regula principală ar trebui să asigure că succesiunea este reglementată de o lege previzibilă, cu care succesiunea are legături strânse. Necesitatea asigurării securității juridice impune ca această lege să acopere totalitatea bunurilor succesiunii, indiferent de natura sau localizarea acestora, pentru a evita dificultățile rezultate din fragmentarea succesiunii.
- (18) Prezentul regulament ar trebui să sporească posibilitatea ca cetățenii să își poată organiza din timp succesiunea, permițându-le să opteze pentru legea aplicabilă. Această opțiune ar trebui strict reglementată pentru a respecta previziunile legitime ale moștenitorilor și legatarilor.
- (19) Condițiile de formă ale dispozițiilor pentru cauză de moarte nu fac parte din domeniul de aplicare al prezentului regulament. Dispozițiile Convenției de la Haga din 5 octombrie 1961 privind conflictele de legi referitoare la forma dispozițiilor

testamentare reglementează, în cazul statelor membre care au ratificat-o, condițiile de formă.

- (20) Pentru a facilita recunoașterea drepturilor succesoriale dobândite într-un stat membru, norma privind conflictele de legi ar trebui să favorizeze validitatea pactelor asupra succesiunii viitoare, reținând legăturile alternative. Nu ar trebui să se aducă atingere așteptărilor legitime ale terților.
- (21) În măsura compatibilității cu obiectivul general al prezentului regulament și pentru a facilita transferul unui drept real dobândit în temeiul legii privind succesiunile, prezentul regulament nu ar trebui să aducă atingere aplicării anumitor norme imperative ale legii locului unde se situează un bun, norme enumerate exhaustiv.
- (22) Datorită destinației lor economice, familiale sau sociale, anumite imobile, întreprinderi sau alte categorii de bunuri fac obiectul unui regim succesoral special în statul membru unde sunt situate. Prezentul regulament ar trebui să respecte acest regim special. Totuși, această excepție în aplicarea legii privind succesiunile necesită o interpretare strictă, pentru a păstra compatibilitatea cu obiectivul general al prezentului regulament. Excepția nu se referă, în special, la norma privind conflictele de legi care supune bunurile imobile unei legi diferite de cea pentru bunurile mobile sau pentru rezerva succesorală.
- (23) Diferențele între, pe de o parte, soluțiile naționale privind dreptul statului de a prelua o succesiune vacantă și, pe de altă parte, rezolvarea situației în care nu se cunoaște ordinea decesului uneia sau mai multor persoane pot conduce la rezultate contradictorii sau, dimpotrivă, la absența oricărei soluții. Prezentul regulament ar trebui să prevadă un rezultat coerent, care să respecte dreptul material al statelor membre.
- (24) În circumstanțe excepționale, considerații de interes public ar trebui să dea instanțelor statelor membre posibilitatea de a refuza legea străină, atunci când aplicarea acesteia într-un anumit caz ar fi incompatibilă cu ordinea publică a instanței sesizate. Cu toate acestea, instanțele nu ar trebui să poată aplica excepția de ordine publică pentru a refuza legea unui alt stat membru sau a refuza să recunoască sau să execute o hotărâre pronunțată, un act autentic, o tranzacție judiciară sau un certificat european de moștenitor efectuate sau eliberate într-un alt stat membru, în cazul în care aceasta ar încălca dispozițiile Cartei Drepturilor Fundamentale, în special articolul 21, care interzice orice tip de discriminare.
- (25) Având în vedere obiectivul general al prezentului regulament, anume recunoașterea reciprocă a hotărârilor în materie de succesiuni pronunțate în statele membre, acesta ar trebui să prevadă norme cu privire la recunoașterea și executarea hotărârilor, inspirate de Regulamentul (CE) nr. 44/2001, adaptate, după caz, cerințelor specifice ale domeniului care face obiectul prezentului regulament.
- (26) Pentru a se ține seama de diferitele modalități de soluționare a aspectelor legate de succesiune în statele membre, prezentul regulament ar trebui să asigure recunoașterea și executarea actelor autentice. Cu toate acestea, actele autentice nu pot fi asimilate hotărârilor instanțelor în ceea ce privește recunoașterea lor. Recunoașterea actelor autentice înseamnă că acestea au aceeași putere probantă deplină și integrală în ceea ce privește conținutul actului înregistrat și aceleași efecte ca și în țara de origine; de asemenea, sunt protejate de prezumția de validitate, care poate fi răsturnată în caz de contestație. Astfel, această validitate va putea fi mereu contestată în fața unei instanțe a

statului membru de origine a actului autentic, în condițiile procedurale definite de statul membru respectiv.

- (27) Un regulament rapid, abordabil și eficace privind succesiunile internaționale în Uniunea Europeană implică posibilitatea ca moștenitorul, legatarul, executorul testamentar sau administratorul să își poată dovedi calitatea cu ușurință și pe cale necontencioasă în statele membre unde se situează bunurile succesiunii. Pentru a facilita libera circulație a acestei probe în cadrul Uniunii Europene, prezentul regulament ar trebui să introducă un model uniform de certificat european de moștenitor și să desemneze autoritatea competentă să îl elibereze. Pentru a respecta principiul subsidiarității, acest certificat nu ar trebui să înlocuiască procedurile interne din statele membre. Regulamentul ar trebui să prevadă armonizarea cu aceste proceduri.
- (28) Angajamentele internaționale pe care statele membre și le-au asumat impun ca prezentul regulament să nu aducă atingere convențiilor internaționale la care unul sau mai multe state membre sunt părți în momentul adoptării prezentului regulament. Coerența cu obiectivele generale ale prezentului regulament impune totuși ca prezentul regulament să prevaleze între statele membre asupra convențiilor.
- (29) Pentru a facilita aplicarea prezentului regulament, este oportun să se prevadă obligația statelor membre de a comunica anumite informații privind propriul drept succesoral în cadrul Rețelei Judiciare Europene în materie civilă și comercială, creată prin Decizia 2001/470/CE a Consiliului din 28 mai 2001¹⁹.
- (30) Este oportun să se adopte măsurile necesare pentru punerea în aplicare a prezentului regulament în conformitate cu Decizia 1999/468/CE a Consiliului din 28 iunie 1999 de stabilire a normelor privind exercitarea competențelor de executare conferite Comisiei²⁰.
- (31) Comisia ar trebui să fie competentă, în special, să adopte toate modificările aduse formularelor prevăzute în prezentul regulament, după procedura prevăzută la articolul 3 din Decizia 1999/468/CE.
- (32) Deoarece termenul „cetățenie” servește la determinarea legii aplicabile, ar trebui să se țină cont de faptul că anumite state, al căror sistem juridic este bazat pe *common law*, utilizează termenul „domiciliu” și nu „cetățenia” drept criteriu de legătură echivalent în materie de succesiuni.
- (33) Deoarece obiectivele prezentului regulament, și anume libera circulație a persoanelor, posibilitatea ca cetățenii europeni să își organizeze din timp succesiunea într-un context internațional, drepturile moștenitorilor și legatarilor, ale altor persoane având relații cu defunctul, precum și ale creditorilor succesiunii, nu pot fi îndeplinite în mod satisfăcător de către statele membre și, având în vedere amploarea și efectele prezentului regulament, pot fi realizate mai bine la nivelul Comunității, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității consacrat la articolul 5 din tratat. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la articolul menționat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea obiectivelor respective.

¹⁹ JO L 174, 27.6.2001, p. 25.

²⁰ JO L 184, 17.7.1999, p. 23.

- (34) Prezentul regulament respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute de Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene, în special dispozițiile articolului 21, care interzice orice discriminare pe motiv de sex, rasă, culoare, origine etnică sau socială, caracteristici genetice, limbă, religie sau credință, opinii politice sau alte opinii, apartenență la o minoritate națională, proprietate, naștere, handicap, vârstă sau orientare sexuală. Prezentul regulament trebuie aplicat de instanțele statelor membre respectând aceste drepturi și principii.
- (35) În conformitate cu articolele 1 și 2 din Protocolul privind poziția Regatului Unit și a Irlandei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul de instituire a Comunității Europene, [Regatul Unit și Irlanda au notificat intenția de a participa la adoptarea și aplicarea prezentului regulament]/[fără a aduce atingere articolului 4 din protocolul menționat anterior, Regatul Unit și Irlanda nu participă la adoptarea prezentului regulament, care nu prevede obligații pentru acestea și nu li se aplică].
- (36) În conformitate cu articolele 1 și 2 din protocolul privind poziția Danemarcei, anexat la Tratatul privind Uniunea Europeană și la Tratatul de instituire a Comunității Europene, Danemarca nu participă la adoptarea prezentului regulament, care nu prevede obligații pentru aceasta și nu i se aplică,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Capitolul I

Domeniu de aplicare și definiții

Articolul 1

Domeniul de aplicare

- (1) Prezentul regulament se aplică succesiunilor. Regulamentul nu se aplică în materie fiscală, vamală sau administrativă.
- (2) În sensul prezentului regulament, „stat membru” desemnează toate statele membre, cu excepția Danemarcei, [a Regatului Unit și a Irlandei].
- (3) Sunt excluse din domeniul de aplicare al prezentului regulament:
- (a) statutul de persoane fizice, precum și legăturile de familie și legăturile cu efecte comparabile;
 - (b) capacitatea juridică a persoanelor fizice, sub rezerva articolului 19 alineatul (2) literele (c) și (d);
 - (c) dispariția, absența sau moartea prezumată a unei persoane fizice;
 - (d) aspectele legate de regimul matrimonial, precum și de regimul patrimonial, aplicabile relațiilor cu efect comparabil căsătoriei;
 - (e) obligațiile de întreținere;
 - (f) drepturile și bunurile constituite sau transferate altfel decât prin succesiune, cum ar fi donațiile, proprietatea comună a mai multor persoane, care prevede o

rentă în beneficiul supraviețuitorului, planurile de pensii, contractele de asigurare și acordurile similare, sub rezerva articolului 19 alineatul (2) litera (j);

- (g) aspectele care țin de dreptul societăților comerciale, cum ar fi clauzele incluse în actele constitutive și statutul societăților comerciale, al asociațiilor și persoanelor juridice, care fixează drepturile părților în cazul decesului membrilor acestora;
- (h) dizolvarea, lichidarea și fuzionarea societăților comerciale, a asociațiilor și a persoanelor juridice;
- (i) constituirea, funcționarea și dizolvarea *trusturilor*;
- (j) natura drepturilor reale asupra unui bun și publicitatea acestor drepturi.

Articolul 2 *Definiții*

În sensul prezentului regulament, se înțelege prin:

- (a) „succesiune”: orice formă de transfer de proprietate pentru cauză de moarte, fie că este vorba de un act voluntar de transfer, sub forma unui testament sau a unui pact asupra succesiunii viitoare, fie de un transfer de proprietate prevăzut de lege în urma unui deces;
- (b) „instanță”: orice autoritate judiciară sau autoritate competentă în statele membre care exercită o funcție judecătorească în materie de succesiune. Sunt asimilate instanțelor celelalte autorități care exercită, prin delegarea din partea puterilor publice, prerogative ce țin de competența instanțelor, precum cele prevăzute de prezentul regulament;
- (c) „pact asupra succesiunii viitoare”: un acord care conferă, modifică sau retrage, cu sau fără contraprestație, drepturi asupra succesiunii viitoare ale uneia sau mai multor persoane care sunt părți la acord;
- (d) „testamente conjunctive”: testamentele elaborate de două sau mai multe persoane în același act, în beneficiul unui terț sau/și cu titlu de dispoziție reciprocă;
- (e) „stat membru de origine”: statul membru în care a fost pronunțată hotărârea, a fost aprobată sau încheiată tranzacția judiciară, ori a fost întocmit actul autentic, după caz;
- (f) „stat membru în care se solicită recunoașterea”: statul membru în care se solicită recunoașterea și/sau executarea hotărârii, a tranzacției judiciare sau a actului autentic;
- (g) „hotărâre”: o hotărâre în materie de succesiuni pronunțată de o instanță dintr-un stat membru, indiferent de denumirea acesteia, cum ar fi decizie, sentință, ordonanță sau mandat de executare, precum și stabilirea de către un grefier a cheltuielilor de judecată;

- (h) „act autentic”: un act întocmit sau înregistrat în mod formal ca act autentic și a cărui autenticitate:
- se referă la semnătura și conținutul actului autentic și
 - a fost stabilită de către o autoritate publică sau orice autoritate împuternicită în acest sens de către statul membru de origine;
- (i) „certificat european de moștenitor”: certificatul eliberat de instanța competentă, în aplicarea capitolului VI din prezentul regulament.

Capitolul II

Competența

Articolul 3

Instanțe

Dispozițiile prezentului capitol se aplică tuturor instanțelor din statele membre, însă nu se aplică autorităților extrajudiciare decât în caz de necesitate.

Articolul 4

Competența generală

Sub rezerva dispozițiilor prezentului regulament, în materie de succesiuni, competența aparține instanțelor statului membru pe teritoriul căruia defunctul își avea reședința obișnuită în momentul decesului.

Articolul 5

Trimiterea la o instanță mai bine plasată pentru a soluționa cauza

- (1) În cazul în care defunctul a optat pentru legea unui stat membru pentru a-și organiza succesiunea, în conformitate cu articolul 17, instanța sesizată în conformitate cu articolul 4 poate, la cererea unei părți și dacă instanța consideră că instanțele statului membru pentru a cărui lege s-a optat sunt mai în măsură să hotărască cu privire la succesiune, să suspende acțiunea și să invite părțile să sesizeze instanțele statului membru respectiv.
- (2) Instanța competentă în conformitate cu articolul 4 fixează un termen în care trebuie sesizate instanțele statului membru pentru a cărui lege s-a optat, în conformitate cu alineatul (1). În cazul în care instanțele nu sunt sesizate în acest termen, instanța sesizată continuă să-și exercite competența.
- (3) Instanțele statului membru pentru a cărui lege s-a optat se declară competente în termen de cel mult opt săptămâni de la data la care au fost sesizate în temeiul alineatului (2). În acest caz, prima instanță sesizată își declină fără întârziere competența. În caz contrar, prima instanță sesizată continuă să-și exercite competența.

Articolul 6

Competențe reziduale

În cazul în care reședința obișnuită a defunctului în momentul decesului nu este situată într-un stat membru, instanțele unui stat membru sunt totuși competente în virtutea faptului că bunurile succesiunii se situează în acest stat membru și că:

- (a) defunctul își avea reședința obișnuită precedentă în statul membru respectiv, cu condiția ca perioada de ședere să nu se fi încheiat cu mai mult de cinci ani înaintea sesizării instanței, sau, în lipsa acesteia
- (b) defunctul avea cetățenia acestui stat membru în momentul decesului, sau, în lipsa acesteia
- (c) un moștenitor sau legatar își au reședința obișnuită în statul membru respectiv, sau, în lipsa acesteia
- (d) cererea se referă exclusiv la aceste bunuri.

Articolul 7

Cererea reconvențională

Instanța unde este pe rol procedura în temeiul articolelor 4, 5 sau 6 este competentă, de asemenea, pentru soluționarea cererii reconvenționale, în măsura în care aceasta se încadrează în domeniul de aplicare al prezentului regulament.

Articolul 8

Competența privind acceptarea succesiunii sau renunțarea la aceasta

Instanțele statului membru unde își au reședința obișnuită moștenitorul sau legatarul sunt competente, de asemenea, să primească declarațiile de acceptare a succesiunii sau a unui legat sau de renunțare la acestea sau o declarație care să limiteze responsabilitatea moștenitorului sau a legatarului, în cazul în care astfel de declarații trebuie făcute în fața unei instanțe.

Articolul 9

Competența instanțelor locului unde se situează un bun

În cazul în care legea statului membru unde se situează un bun impune intervenția instanțelor sale pentru a lua măsuri ce țin de dreptul real cu privire la transmiterea acestui bun, de înregistrarea sau transferul său în registrele de publicitate, instanțele acestui stat membru sunt competente pentru a lua astfel de măsuri.

Articolul 10

Sesizarea unei instanțe

În sensul prezentului capitol, se consideră că o instanță este sesizată:

- (a) la data la care actul de sesizare a instanței sau un alt act echivalent a fost depus la instanță, cu condiția ca reclamantul să nu fi omis în continuare să ia măsurile

pe care era obligat să le ia pentru ca actul să fie notificat sau comunicat pârâtului; sau

- (b) în cazul în care actul trebuie notificat sau comunicat înainte de fi depus la instanță, la data primirii acestuia de către autoritatea responsabilă pentru notificare sau comunicare, cu condiția ca reclamantul să nu fi omis în continuare să ia măsurile pe care era obligat să le ia pentru ca actul să fie depus la instanță.

Articolul 11

Verificarea competenței

Atunci când instanța dintr-un stat membru este sesizată într-o cauză cu privire la care nu este competentă în temeiul prezentului regulament, aceasta își declină, din oficiu, competența.

Articolul 12

Verificarea admisibilității

- (1) Atunci când pârâtul, care își are reședința obișnuită într-un alt stat decât statul membru în care s-a intentat acțiunea nu se prezintă în fața instanței, instanța competentă trebuie să suspende procedura până când se stabilește că pârâtul a primit actul de sesizare a instanței sau un act echivalent în timp util pentru pregătirea apărării sau că au fost întreprinse toate demersurile necesare în acest scop.
- (2) Articolul 19 din Regulamentul (CE) nr. 1393/2007 al Consiliului din 13 noiembrie 2007 privind notificarea și comunicarea în statele membre a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială²¹ se aplică în locul dispozițiilor alineatului (1) al prezentului articol dacă actul de sesizare a instanței sau un alt act echivalent a trebuit să fie transmis dintr-un stat membru către un altul în temeiul dispozițiilor prezentului regulament.
- (3) În cazul în care dispozițiile Regulamentului (CE) nr. 1393/2007 nu se aplică, articolul 15 din Convenția de la Haga din 15 noiembrie 1965 privind notificarea și comunicarea în străinătate a actelor judiciare și extrajudiciare în materie civilă sau comercială se aplică în cazul în care actul de sesizare a instanței sau un act echivalent a trebuit să fie transmis în străinătate în temeiul dispozițiilor respectivei convenții.

Articolul 13

Litispendență

- (1) În cazul în care cereri având același obiect și aceeași cauză sunt introduse între aceleași părți înaintea unor instanțe din state membre diferite, instanța sesizată ulterior suspendă din oficiu acțiunea până în momentul în care se stabilește competența primei instanțe sesizate.
- (2) Dacă se constată că prima instanță sesizată este competentă, instanța sesizată ulterior își declină competența în favoarea acesteia.

²¹ JO L 324, 10.12.2007, p. 79.

Articolul 14

Conexitate

- (1) În cazul în care acțiuni conexe sunt pe rol înaintea unor instanțe din state membre diferite, instanța sesizată ulterior poate suspenda judecata.
- (2) În cazul în care aceste acțiuni sunt pe rol înaintea primei instanțe, instanța sesizată ulterior poate, de asemenea, la cererea uneia dintre părți, să-și decline competența, cu condiția ca acțiunile să fie de competența primei instanțe sesizate și ca legea acesteia să permită conexarea acțiunilor.
- (3) În sensul prezentului articol, sunt considerate conexe acele acțiuni care sunt atât de strâns legate între ele încât este oportună instrumentarea și judecarea lor în același timp pentru a se evita riscul pronunțării unor hotărâri ireconciliabile în cazul judecării separate a cauzelor.

Articolul 15

Măsuri provizorii și asigurătorii

Măsurile provizorii sau asigurătorii prevăzute de legea unui stat membru pot fi solicitate instanțelor statului în cauză chiar în cazul în care, în temeiul prezentului regulament, instanțele dintr-un alt stat membru sunt competente să judece cauza pe fond.

Capitolul III

Legea aplicabilă

Articolul 16

Regula generală

Cu excepția cazurilor contrare prevăzute de prezentul regulament, legea aplicabilă pentru ansamblul succesiunii este cea a statului membru unde defunctul își avea reședința obișnuită în momentul decesului.

Articolul 17

Libertatea de alegere

- (1) O persoană poate desemna ca lege care să reglementeze masa succesorală legea statului a cărei cetățenie o deține.
- (2) Desemnarea legii aplicabile succesiunii trebuie să fie expresă și să apară în cadrul unei declarații sub forma unei dispoziții pentru cauză de moarte.
- (3) Existența și validitatea de fond a consimțământului referitor la această desemnare sunt reglementate de legea desemnată.
- (4) Modificarea sau revocarea de către testator a unei asemenea desemnări a legii aplicabile trebuie să îndeplinească, în ceea ce privește forma, condițiile de modificare sau de revocare ale unei dispoziții pentru cauză de moarte.

Articolul 18
Pactele asupra succesiunii viitoare

- (1) Un pact referitor la succesiunea unei persoane este reglementat de legea care, în temeiul prezentului regulament, ar fi fost aplicabilă succesiunii acestei persoane în cazul în care persoana ar fi decedat în ziua încheierii acordului. Dacă, în conformitate cu această lege, pactul nu este valabil, validitatea sa va fi totuși admisă dacă pactul este valabil în conformitate cu legea care, în momentul decesului, este aplicabilă succesiunii, în temeiul prezentului regulament. În acest caz, pactul este reglementat de această lege.
- (2) Un pact referitor la succesiunea mai multor persoane nu este valabil pe fond decât dacă această validitate este admisă de legea care, în aplicarea articolului 16, ar fi fost aplicabilă succesiunii uneia dintre persoanele despre a căror succesiune este vorba, în cazul în care acestea ar fi decedat în ziua încheierii acordului. În cazul în care contractul este valabil în conformitate cu legea aplicabilă succesiunii doar uneia dintre aceste persoane, se aplică această lege. În cazul în care contractul este valabil în conformitate cu legea aplicabilă succesiunii mai multora dintre aceste persoane, pactul este reglementat de legea cu care prezintă cele mai strânse legături.
- (3) Părțile pot desemna drept lege care să le reglementeze acordul legea pe care persoana sau una dintre persoanele despre a căror succesiune este vorba ar fi putut să o aleagă în temeiul articolului 17.
- (4) Aplicarea legii prevăzute de prezentul articol nu aduce atingere drepturilor oricărei persoane care nu ia parte la pact și care, în temeiul legii desemnate la articolele 16 sau 17, are un drept la rezerva succesorală sau un alt drept de care nu poate fi privată de către persoana despre a cărei succesiune este vorba.

Articolul 19
Domeniul de aplicare al legii aplicabile

- (1) Legea menționată în capitolul III reglementează totalitatea succesiunii, de la deschiderea acesteia până la transmiterea definitivă a moștenirii persoanelor care au dreptul la aceasta.
- (2) Această lege reglementează, în special:
 - (a) cauzele, momentul și locul deschiderii succesiunii;
 - (b) vocația moștenitorilor și legatarilor, inclusiv drepturile de moștenire ale soțului supraviețuitor, determinarea cotelor-părți respective ale acestor persoane, sarcinile care le sunt impuse de către defunct, precum și alte drepturi privind succesiunea deschise prin deces;
 - (c) capacitatea succesorală;
 - (d) cauzele speciale de incapacitate de a dispune sau de a primi succesiunea;
 - (e) dezmoștenirea și nedemnitățile succesorală;

- (f) transmiterea bunurilor și drepturilor din care se compune succesiunea către moștenitori și legatari, inclusiv condițiile și efectele acceptării succesiunii sau a unui legat sau ale renunțării la acestea;
- (g) puterile conferite moștenitorilor, executorilor testamentari și altor administratori ai succesiunii, în special vânzarea bunurilor, plata creditorilor;
- (h) responsabilitatea în ceea ce privește datoriile succesiunii;
- (i) cota-parte disponibilă, rezervele succesoriale și alte restricții privind libertatea de a dispune pentru cauză de moarte, inclusiv deducerile din succesiune efectuate de o autoritate judiciară sau de o altă autoritate în beneficiul persoanelor apropiate defunctului;
- (j) raportul și reducțiunea donațiilor, precum și luarea acestora în considerare la calcularea cotelor de moștenire;
- (k) condițiile, interpretarea, modificarea și revocarea unei dispoziții pentru cauză de moarte, cu excepția condițiilor de formă ale acesteia;
- (l) împărțirea succesiunii.

Articolul 20

Condițiile de formă privind acceptarea sau renunțarea la succesiune

Fără a aduce atingere articolului 19, acceptarea succesiunii sau a unui legat sau renunțarea la acestea sau o declarație care urmărește să limiteze responsabilitatea moștenitorului sau a legatarului este, de asemenea, valabilă dacă respectă condițiile impuse de legea statului în care acest moștenitor sau legatar își are reședința obișnuită.

Articolul 21

Aplicarea legii statului unde se situează un bun

- (1) Legea aplicabilă succesiunii nu aduce atingere aplicării legii statului membru unde se situează bunul, în măsura în care această lege prevede, pentru acceptarea succesiunii sau a unui legat sau renunțarea la acestea, formalități ulterioare celor prevăzute de legea aplicabilă succesiunii.
- (2) Legea aplicabilă succesiunii nu aduce atingere aplicării legii statului membru unde se situează bunul:
 - (a) în cazul în care condiționează administrarea și lichidarea succesiunii de numirea unui administrator sau executor testamentar de către o autoritate a acestui stat membru. Legea aplicabilă succesiunii reglementează determinarea persoanelor, cum ar fi moștenitorii, legatarii, executorii testamentari sau administratorii, care ar putea fi numiți pentru administrarea și lichidarea succesiunii;
 - (b) în cazul în care condiționează transmiterea definitivă a moștenirii persoanelor care au dreptul la aceasta de plata prealabilă a unor taxe pe succesiune.

Articolul 22
Regimuri succesoriale speciale

Legea aplicabilă în temeiul prezentului regulament nu aduce atingere regimurilor succesoriale speciale cărora sunt supuse anumite imobile, întreprinderi sau alte categorii speciale de bunuri în temeiul legii statului membru unde acestea se situează, datorită destinației lor economice, familiale sau sociale, în cazul în care, conform legii respective, acest regim este aplicabil indiferent de legea aplicabilă succesiunii.

Articolul 23
Comorienți

În cazul în care două sau mai multe persoane ale căror succesiuni sunt reglementate de legi diferite au decedat în împrejurări care nu permit stabilirea ordinii deceselor și în cazul în care legile respective soluționează această situație prin dispoziții incompatibile sau nu oferă nicio soluție, niciuna dintre aceste persoane nu are drept la moștenirea celeilalte sau celorlalți.

Articolul 24
Succesiunea vacantă

În cazul în care, conform legii aplicabile în temeiul prezentului regulament, nu există nici moștenitor sau legatar desemnat printr-o dispoziție pentru cauză de moarte, nici o persoană fizică care să aibă dreptul la succesiune, aplicarea legii astfel determinate nu aduce atingere dreptului unui stat membru sau al unei instituții desemnate de legea acelui stat membru de a prelua bunurile succesiunii situate pe teritoriul său.

Articolul 25
Aplicarea universală

Legea desemnată în temeiul prezentului regulament se aplică indiferent dacă este sau nu legea unui stat membru.

Articolul 26
Trimitere

Atunci când prin prezentul regulament se prevede aplicarea legii unui stat, noțiunea de lege cuprinde normele de drept în vigoare în acest stat, cu excepția normelor sale de drept internațional privat.

Articolul 27
Ordinea publică

- (1) Aplicarea unei dispoziții din legea desemnată în temeiul prezentului regulament nu poate fi înlăturată decât dacă o astfel de aplicare este incompatibilă cu ordinea publică a instanței sesizate.
- (2) În special, aplicarea unei dispoziții a legii desemnate în temeiul prezentului regulament nu poate fi considerată contrară ordinii publice a instanței sesizate din

simplul motiv că dispozițiile sale privind rezerva succesorală sunt diferite de cele în vigoare în statul instanței sesizate.

Articolul 28

State cu mai multe sisteme juridice

- (1) În cazul în care un stat cuprinde mai multe unități teritoriale, acestea având norme de drept diferite în materie de succesiuni, fiecare unitate teritorială se consideră ca fiind un stat în scopul determinării legii aplicabile în temeiul prezentului regulament.
- (2) Un stat membru cu unități teritoriale care au propriile lor norme de drept în materie de succesiuni nu este obligat să aplice prezentul regulament în cazul conflictelor de legi care privesc exclusiv aceste unități teritoriale.

Capitolul IV

Recunoașterea și executarea

Articolul 29

Recunoașterea unei hotărâri judecătorești

Hotărârile judecătorești pronunțate în aplicarea prezentului regulament sunt recunoscute în celelalte state membre fără să fie necesar să se recurgă la o altă procedură.

În cazul unei contestații, orice parte interesată care invocă pe cale principală recunoașterea unei hotărâri poate solicita, în conformitate cu procedurile prevăzute la articolele 38-56 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001, ca hotărârea să fie recunoscută. Dacă recunoașterea este invocată pe cale incidentală înaintea unei instanțe a unui stat membru, aceasta din urmă este competentă în materie.

Articolul 30

Motive de nerecunoaștere

O hotărâre pronunțată nu este recunoscută în următoarele cazuri:

- (a) dacă recunoașterea este vădit contrară ordinii publice a statului membru în care se solicită recunoașterea, având în vedere că excepția privind ordinea publică nu se aplică normelor în materie de competență;
- (b) dacă actul de sesizare a instanței sau un alt act echivalent nu a fost comunicat sau notificat pârâtului care nu s-a înfățișat în timp util și într-o manieră în care să se fi putut apăra, cu excepția cazului în care pârâtul nu a introdus o acțiune împotriva hotărârii atunci când a avut posibilitatea să o facă;
- (c) dacă aceasta este ireconciliabilă cu o hotărâre pronunțată între aceleași părți în statul membru în care se solicită recunoașterea;
- (d) dacă aceasta este ireconciliabilă cu o hotărâre pronunțată anterior într-un alt stat membru sau într-un stat terț, între aceleași părți, în cazul unei acțiuni având

același obiect și aceeași cauză, dacă hotărârea pronunțată anterior întrunește condițiile necesare pentru a fi recunoscută în statul membru în care se solicită recunoașterea.

Articolul 31

Absența revizuirii fondului unei hotărâri judecătorești

În nicio situație nu se poate revizui fondul hotărârii pronunțate în străinătate.

Articolul 32

Suspendarea procedurii

Instanța dintr-un stat membru sesizată cu o cerere de recunoaștere a unei hotărâri judecătorești pronunțate într-un alt stat membru poate suspenda procedura în cazul în care hotărârea face obiectul unei căi de atac ordinare.

Articolul 33

Forța executorie a hotărârilor

O hotărâre pronunțată într-un stat membru și care este executorie în statul în cauză, precum și tranzacțiile judiciare sunt puse în executare în celelalte state membre în conformitate cu articolele 38-56 și 58 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001.

Capitolul V

Actele autentice

Articolul 34

Recunoașterea actelor autentice

Actele autentice înregistrate într-un stat membru sunt recunoscute de celelalte state membre, cu excepția cazului în care se contestă validitatea acestor acte în temeiul procedurilor prevăzute de statul membru de origine și cu condiția ca această recunoaștere să nu fie contrară ordinii publice a statului membru în care se solicită recunoașterea.

Articolul 35

Forța executorie a actelor autentice

Actele autentice înregistrate și executorii într-un stat membru sunt, la cerere, declarate executorii într-un alt stat membru, în conformitate cu procedura prevăzută la articolele 38-57 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001. Instanța la care s-a introdus un recurs în temeiul articolelor 43 și 44 din regulamentul menționat nu refuză sau nu revocă încuviințarea executării decât dacă executarea actului autentic este vădit contrară ordinii publice a statului membru în care se solicită recunoașterea sau dacă o contestație privind validitatea actului este pe rol într-o instanță a statului membru de origine a actului autentic.

Capitolul VI

Certificatul european de moștenitor

Articolul 36

Crearea unui certificat european de moștenitor

- (1) Prezentul regulament introduce un certificat european de moștenitor, care constituie dovada calității de moștenitor, legatar, precum și a puterilor conferite executorilor testamentari sau unor administratori terți. Acest certificat este eliberat de autoritatea competentă în temeiul prezentului capitol, în conformitate cu legea aplicabilă succesiunii în temeiul capitolului III din prezentul regulament.
- (2) Certificatul european de moștenitor nu este obligatoriu. Certificatul nu înlocuiește procedurile interne. Cu toate acestea, efectele certificatului sunt recunoscute și în statul membru ale cărui autorități au eliberat certificatul în temeiul prezentului capitol.

Articolul 37

Competența de a elibera certificatul

- (1) Certificatul se eliberează la cererea oricărei persoane care are obligația de a dovedi calitatea de moștenitor, legatar și prerogativele executorilor testamentari sau ale unor administratori terți.
- (2) Certificatul este întocmit de instanța competentă a statului membru ale cărui instanțe sunt competente în temeiul articolelor 4, 5 și 6.

Articolul 38

Conținutul cererii

- (1) Persoana care solicită eliberarea unui certificat de moștenitor indică, cu ajutorul modelului de formular de la anexa I și în măsura în care deține aceste informații:
 - (a) informațiile privind defunctul: numele, prenumele, sexul, starea civilă, cetățenia, dacă este disponibil, codul numeric personal, adresa ultimei reședințe obișnuite, data și locul decesului;
 - (b) informațiile privind solicitantul: numele, prenumele, sexul, cetățenia, dacă este disponibil, codul numeric personal, adresa, gradul de rudenie sau de alianță cu defunctul;
 - (c) elementele de fapt sau de drept care justifică dreptul său la moștenire și/sau dreptul de a administra și/sau executa succesiunea. În cazul în care are cunoștință de existența vreunei dispoziții pentru cauză de moarte, o copie a acestei dispoziții se anexează cererii;
 - (d) dacă se substituie altor moștenitori sau legatari și, în caz afirmativ, dovada decesului acestora sau a oricărui eveniment care îi împiedică să se prezinte la succesiune;

- (e) dacă defunctul a încheiat un contract de căsătorie; în caz afirmativ, solicitantul trebuie să anexeze la cerere o copie a contractului de căsătorie;
 - (f) dacă are cunoștință de existența unei contestații privind drepturile de moștenitor.
- (2) Solicitantul trebuie să demonstreze exactitatea informațiilor furnizate prin intermediul unor documente autentice. În cazul în care aceste documente nu pot fi procurate sau nu pot fi procurate decât cu dificultăți disproporționate, se pot admite și alte mijloace de probă.
 - (3) Instanța competentă ia măsurile corespunzătoare pentru a se asigura de veridicitatea declarațiilor date. În cazul în care dreptul intern permite acest fapt, instanța solicită ca aceste declarații să fie făcute sub jurământ.

Articolul 39 *Certificat parțial*

Se poate solicita eliberarea unui certificat parțial pentru a adevăra:

- (a) drepturile fiecărui moștenitor sau legatar, precum și cota-parte care îi revine;
- (b) devoluțiunea unui anumit bun, în cazul în care este admisă de legea aplicabilă succesiunii;
- (c) administrarea succesiunii.

Articolul 40 *Eliberarea certificatului*

- (1) Certificatul nu se eliberează decât dacă instanța competentă consideră că faptele prezentate drept fundament al cererii au fost dovedite. Instanța competentă eliberează certificatul fără întârziere.
- (2) Instanța competentă efectuează din oficiu, în funcție de declarațiile solicitantului, de actele și alte mijloace de probă furnizate de acesta, anchetele necesare verificării faptelor și caută dovezile ulterioare care îi par adecvate.
- (3) În sensul prezentului capitol, statele membre acordă instanțelor competente ale celorlalte state membre accesul, în special la registrul stării civile, la registrele unde s-a făcut publicitatea actelor sau a faptelor privind succesiunea sau la regimul matrimonial al familiei defunctului și la registrele funciare.
- (4) Instanța emitentă poate cita persoanele interesate și eventualii administratori sau executori să se prezinte în fața sa și poate recurge la publicații pentru a invita alte persoane să își valorifice eventualele drepturi la succesiune.

Articolul 41 *Conținutul certificatului*

- (1) Certificatul european de moștenitor se eliberează utilizând formularul tip prevăzut în anexa II.
- (2) Certificatul european de moștenitor conține următoarele informații:

- (a) instanța emitentă, elementele de fapt și de drept pentru care instanța respectivă se consideră competentă pentru eliberarea certificatului, precum și data eliberării;
- (b) informațiile privind defunctul: numele, prenumele, sexul, starea civilă, cetățenia, dacă este disponibil, codul numeric personal, adresa ultimei reședințe obișnuite, data și locul decesului;
- (c) eventualele convenții matrimoniale încheiate de defunct;
- (e) legea aplicabilă succesiunii în temeiul prezentului regulament, precum și împrejurările de fapt și de drept pe baza cărora a fost stabilită această lege;
- (d) elementele de fapt și de drept din care decurg drepturile și/sau prerogativele moștenitorilor, legatarilor, executorilor testamentari sau ale unor administratori terți; succesiunea legală și/sau testamentară și/sau decurgând din pactele asupra succesiunii viitoare;
- (e) informațiile privind solicitantul: numele, prenumele, sexul, cetățenia, dacă este disponibil, codul numeric personal, adresa, gradul de rudenie sau de alianță cu defunctul;
- (f) după caz, menționarea naturii acceptării succesiuni, pentru fiecare moștenitor;
- (g) dacă există mai mulți moștenitori, cota-parte care îi revine fiecăruia, precum și, după caz, lista bunurilor sau drepturilor care revin unui anumit moștenitor;
- (h) lista bunurilor sau drepturilor care revin legatarilor în temeiul legii aplicabile succesiunii;
- (i) restricțiile aplicate dreptului moștenitorului în temeiul legii aplicabile succesiunii, în conformitate cu capitolul III și/sau în conformitate cu dispozițiile menționate în testament sau în pactul asupra succesiunii viitoare;
- (j) lista actelor pe care moștenitorul, legatarul, executorul testamentar și/sau administratorul le poate încheia în legătură cu bunurile succesiunii, în temeiul legii aplicabile succesiunii.

Articolul 42

Efectele certificatului european de moștenitor

- (1) Certificatul european de moștenitor este recunoscut de drept în toate statele membre ca dovadă a calității de moștenitori, legatari și a puterilor conferite executorilor testamentari sau unor administratori terți.
- (2) Conținutul certificatului se bucură de o prezumție de veridicitate în toate statele membre în cursul perioadei sale de validitate. Se prezumă că persoana desemnată în certificat drept moștenitor, legatar, executor testamentar sau administrator este titulară a dreptului de moștenire sau a puterilor de administrare indicate în certificat și că nu există alte condiții și restricții în afară de cele menționate în acesta.
- (3) Orice persoană care plătește sau transmite bunuri titularului unui certificat, împuternicit să încheie astfel de acte în temeiul certificatului, va fi eliberată de

responsabilitate, cu excepția cazului în care această persoană știe că cele conținute de certificat nu corespund realității.

- (4) Se consideră că orice persoană care a dobândit bunuri succesoriale de la titularul unui certificat, împuternicit să dispună de bunul în cauză în temeiul listei anexate la certificat, a dobândit aceste bunuri de la o persoană care putea dispune de acestea, cu excepția cazului în care prima persoană știe că cele conținute de certificat nu corespund realității.
- (5) Certificatul constituie un titlu veritabil pentru transcripția sau înscrierea moștenirii dobândite în registrele publice ale statului membru unde se situează bunurile. Transcripția se efectuează în conformitate cu modalitățile stabilite de legea statului membru sub a cărui autoritate se află registrul și produce efectele prevăzute de legea în cauză.

Articolul 43

Rectificarea, suspendarea sau anularea certificatului european de moștenitor

- (1) Originalul certificatului este păstrat de instanța emitentă, care eliberează una sau mai multe copii solicitantului sau oricărei persoane care are un interes legitim.
- (2) Copiile eliberate produc efectele menționate la articolul 42 pentru o perioadă limitată de trei luni. După expirarea acestui termen, titularii certificatului sau alte persoane interesate trebuie să solicite instanței emitente o nouă copie, în vederea exercitării drepturilor succesoriale ale acestora.
- (3) La cererea unei persoane interesate către instanța emitentă sau la inițiativa autorității respective, certificatul poate fi:
 - (a) rectificat, în caz de eroare materială;
 - (b) completat cu un înscris pe margine privind suspendarea efectelor certificatului dacă se contestă că acesta corespunde realității;
 - (c) anulat, dacă se stabilește că certificatul european de moștenitor nu corespunde realității.
- (4) Instanța emitentă notează pe marginea originalului rectificarea, suspendarea efectelor sale sau anularea și notifică acest fapt solicitantului (solicitanților).

Articolul 44

Căi de atac

Fiecare stat membru organizează căile de atac împotriva deciziei privind eliberarea sau nu a unui certificat, ori rectificarea, suspendarea sau anularea acestuia.

Capitolul VII

Dispoziții generale și finale

Articolul 45 *Relațiile cu convențiile internaționale existente*

- (1) Prezentul regulament nu afectează aplicarea convențiilor bilaterale și multilaterale la care participă unul sau mai multe state membre la data adoptării prezentului regulament și care privesc aspectele reglementate de prezentul regulament, fără a aduce atingere obligațiilor ce revin statelor membre în temeiul articolului 307 din tratat.
- (2) Prin derogare de la alineatul (1), prezentul regulament prevalează, în relațiile dintre statele membre, asupra convențiilor care privesc aspectele reglementate de prezentul regulament și la care participă statele membre.

Articolul 46 *Informații puse la dispoziția publicului*

Statele membre furnizează, în cadrul Rețelei Judiciare Europene în materie civilă și comercială, o descriere a legilor și procedurilor naționale privind dreptul succesoral, precum și textele corespunzătoare, spre a fi puse la dispoziția publicului. Statele membre comunică orice modificare ulterioară a acestor dispoziții.

Articolul 47 *Modificarea formularelor*

Orice modificare a formularelor menționate la articolele 38 și 41 se adoptă cu respectarea procedurii consultative menționate la articolul 48 alineatul (2).

Articolul 48 *Comitetul*

- (1) Comisia este asistată de comitetul instituit prin articolul 75 din Regulamentul (CE) nr. 44/2001.
- (2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolele 3 și 7 din Decizia 1999/468/CE, având în vedere dispozițiile articolului 8 din decizia menționată anterior.

Articolul 49 *Clauza de revizuire*

Până cel târziu la [...], Comisia prezintă Parlamentului European, Consiliului și Comitetului Economic și Social European un raport privind aplicarea prezentului regulament. În cazul în care este necesar, raportul este însoțit de propuneri de adaptare.

Articolul 50
Dispoziții tranzitorii

- (1) Prezentul regulament se aplică succesiunilor persoanelor decedate după data punerii sale în aplicare.
- (2) În cazul în care defunctul desemnase, înainte de data punerii în aplicare a prezentului regulament, legea aplicabilă succesiunii sale, această desemnare este considerată valabilă dacă îndeplinește condițiile menționate la articolul 17.
- (3) În cazul în care părțile unui pact asupra succesiunii viitoare desemnaseră, înainte de data punerii în aplicare a prezentului regulament, legea aplicabilă pactului respectiv, această desemnare este considerată valabilă dacă îndeplinește condițiile menționate la articolul 18.

Articolul 51
Intrarea în vigoare

Prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Prezentul regulament se aplică de la [un an după intrarea sa în vigoare].

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în statele membre în conformitate cu Tratatul de instituire a Comunității Europene.

Adoptat la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European
Președintele

Pentru Consiliu
Președintele

COPIE LEGALIZATĂ
Pentru Secretarul General,

Jordi AYET PUIGARNAU
Director Grefă

ANEXA I: CEREREA MENTIONATĂ LA ARTICOLUL 38 DIN REGULAMENT

CERERE DE CERTIFICAT EUROPEAN DE MOȘTENITOR

(Articolul 36 și următoarele din Regulamentul [...] Parlamentului European și al Consiliului privind succesiunile²²)

1. Stat membru

BE ☐ BG ☐ CZ ☐ DE ☐ EE ☐ [IE ☐] EL ☐ ES ☐ FR ☐ IT ☐ CY ☐ LV ☐ LT ☐ LU ☐ HU ☐ MT ☐
NL ☐ AT ☐ PL ☐ PT ☐ RO ☐ SI ☐ SK ☐ FI ☐ SE ☐ [UK ☐]

2. Date privind defunctul

2.1. Numele:

2.2. Prenumele:

2.3. Sexul:

2.4. Starea civilă:

2.5. Cetățenia:

2.6. Codul numeric personal*:

2.7. Data decesului:

2.8. Locul decesului:

Adresa ultimei reședințe obișnuite a defunctului:

2.9. Strada și nr./CP:

2.10. Localitatea și codul poștal:

2.11. Țara:

²² JO L [...].

3. Date privind solicitantul

3.1. Numele:

3.2. Prenumele:

3.3. Sexul:

3.4. Cetățenia:

3.5. Codul numeric personal*:

3.6. Strada și nr./CP:

3.7. Localitatea și codul poștal:

3.8. Tel.:

3.9. E-mail:

3.10. Gradul de rudenie sau de alianță cu defunctul*:

*dacă este cazul

4. Informații suplimentare:

4.1. Elementele de fapt sau de drept care justifică un drept de moștenitor:

4.2. Elementele de fapt sau de drept care justifică un drept de executare și/sau administrare a succesiunii:

4.3. Defunctul a lăsat dispoziții pentru cauză de moarte? da ☐ nu ☐

În caz afirmativ, vă rugăm să anexați dispozițiile pentru cauză de moarte.*

4.4. Defunctul a încheiat un contract de căsătorie? da ☐ nu ☐

În caz afirmativ, vă rugăm să anexați contractul de căsătorie.*

4.5. Vă substituiți unui alt moștenitor sau legatar? da ☐ nu ☐

În caz afirmativ, vă rugăm să anexați dovada decesului acestora sau a evenimentului care îi împiedică să se prezinte la succesiune.*

4.6. Aveți cunoștință de existența vreunei contestații privind drepturile de moștenitor?
da ☐ nu ☐

În caz afirmativ, vă rugăm să furnizați informații privind contestația.*

4.7. Vă rugăm să furnizați, în anexă, o listă a tuturor persoanelor care au avut legături cu defunctul și să precizați numele, prenumele, natura legăturii cu defunctul, data nașterii, naționalitatea și adresa acestora.

*Vă rugăm să furnizați documente autentice sau copii legalizate, dacă este posibil.

Declar pe propria răspundere că prezentele informații corespund cunoștințelor de care dispun.*

Data:

Semnătura:

*Articolul 38 alineatul (3), în cazul în care declarațiile sunt făcute sub jurământ.

ANEXA II: CERTIFICATUL EUROPEAN DE MOSTENITOR MENTIONAT LA
ARTICOLUL 41

CERTIFICATUL EUROPEAN DE MOȘTENITOR

(Articolul 41 din Regulamentul [...] Parlamentului European și al Consiliului privind
succesiunile²³)

1. Statul membru al instanței care eliberează certificatul

BE ☐ BG ☐ CZ ☐ DE ☐ EE ☐ [IE ☐] EL ☐ ES ☐ FR ☐ IT ☐ CY ☐ LV ☐ LT ☐ LU ☐ HU ☐ MT
☐ NL ☐ AT ☐ PL ☐ PT ☐ RO ☐ SI ☐ SK ☐ FI ☐ SE ☐ [UK ☐]

2. Informații privind instanța

2.1. Instanța competentă în conformitate cu următorul articol din regulament:

Articolul 4 ☐ Articolul 5 ☐ Articolul 6 ☐

2.2. Persoana de contact:

2.3. Adresa:

3. Date privind defunctul

3.1. Numele:

3.2. Prenumele:

3.3. Sexul:

3.4. Starea civilă:

3.5. Cetățenia:

3.6. Codul numeric personal*:

²³

JO L [...].

3.7. Data decesului:

3.8. Locul decesului:

Adresa ultimei reședințe obișnuite a defunctului:

3.9. Strada și nr./CP:

3.10. Localitatea și codul poștal:

3.11. Țara:

3.12 Convenții matrimoniale:

3.13 Legea aplicabilă succesiunii:

4. Date privind solicitantul

4.1. Numele:

4.2. Prenumele:

4.3. Sexul:

4.4. Cetățenia:

4.5. Codul numeric personal*:

4.6. Strada și nr./CP:

4.7. Localitatea și codul poștal:

4.8. Tel.:

4.9. E-mail:

4.10. Gradul de rudenie sau de alianță cu defunctul*:

*dacă este cazul

5. Dovada calității de moștenitor

5.1. Acest document dovedește calitatea de moștenitor da ☐ nu ☐

5.2. Lista moștenitorilor:*

Numele	Prenumele	Data nașterii	Cotă-parte moștenire	din	Restricții

*dacă este necesar, vă rugăm să adăugați o foaie suplimentară.

5.3. Acceptarea succesiunii, dacă acesta este cazul, este supusă vreunei condiții (de exemplu sub beneficiu de inventar)? da ☐ nu ☐

În caz afirmativ, vă rugăm să precizați pe o foaie separată natura condiției și efectele acesteia.

5.4. Lista bunurilor sau drepturilor care revin unui anumit moștenitor:*

Numele	Prenumele	Specificarea bunului sau dreptului

*dacă este necesar, vă rugăm să adăugați o foaie suplimentară.

6. Dovada calității de legatar

6.1. Acest document dovedește calitatea de legatar da ☐ nu ☐

6.2. Lista legatarilor:*

Numele	Prenumele	Data nașterii	Dreptul (drepturile) sau bunul (bunurile) care revin legatarului în temeiul dispozițiilor pentru cauză de moarte

*dacă este necesar, vă rugăm să adăugați o foaie suplimentară.

7. Dovada calității de administrator și/sau executor

7.1. Acest document dovedește calitatea de administrator da ☐ nu ☐

7.2. Acest document dovedește calitatea de executor da ☐ nu ☐

7.3. Vă rugăm să precizați natura drepturilor administratorului și/sau executorului, temeiul juridic al acestor drepturi, precum și o listă indicativă a actelor pe care acesta le poate îndeplini în temeiul drepturilor sale:

